

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

Udgivet af
Statens
Planteavlsudvalg

854. MEDDELELSE

70. ÅRGANG 28. NOVEMBER 1968

Afstand, aftopning og høsttid i rosenkål

Rosenkål er en efterspurgt vare til konservering og kan også her i landet blive en acceptabel produktion. Arealet med rosenkål var i 1967 dog ikke større end for 20 år siden, mellem 300 og 400 ha med en produktion på 1500-2000 tons. Til sammenligning var arealet i Holland i 1967 på ca. 5000 ha med en produktion på ca. 30.000 tons, heraf gik halvdelen til eksport.

Kulturmetoderne i rosenkål undergår for tiden en ændring, forårsaget af stigende interesse for maskinel høst, hvorved hele planten høstes på een gang.

Kravene til plantens habitus og hovedernes placering er ikke undersøgt i dette forsøg.

For at undersøge nogle af de problemer af kulturmæssig art, der opstår ved den ændrede arbejdspraksis, blev følgende faktorielle forsøgsplan opstillet:

x. 30 cm afstand i rækken. Rækkeafstand 70 cm
y. 50 cm » » » » 70 cm
z. 70 cm » » » » 70 cm

Hver kombineret med:

1. Ingen aftopning
2. Aftopning ca. 15. september (Vækstpunktet med små blade på 2-3 cm størrelse fjernes)
3. » ca. 1. oktober

Hver kombineret med:

- a. Engangshøst 1. november
- b. » 20. »
- c. » 10. december

Efter høst blev rosenkålen afpudset og sorteret i: under 25 mm, 25-30 mm, 30-35 mm, over 35 mm og frasorterede. Ved sortering blev anvendt

sold med runde huller. Hver sortering blev vejlet og stykvægten af de fire brugbare sorteringer bestemt. Planter, der kun udviklede rudimenter af hoveder, »knapper« eller planter, der var uudviklede, blev talt op.

Til forsøgene blev anvendt en anerkendt stamme af sorten Amager, som er en dansk standard-sort til tidlig vinterbrug, d.v.s. høst inden jul. Det er den periode, der passer industrien bedst til forarbejdning af rosenkål.

Forsøget blev udført i årene 1964-66 ved for-

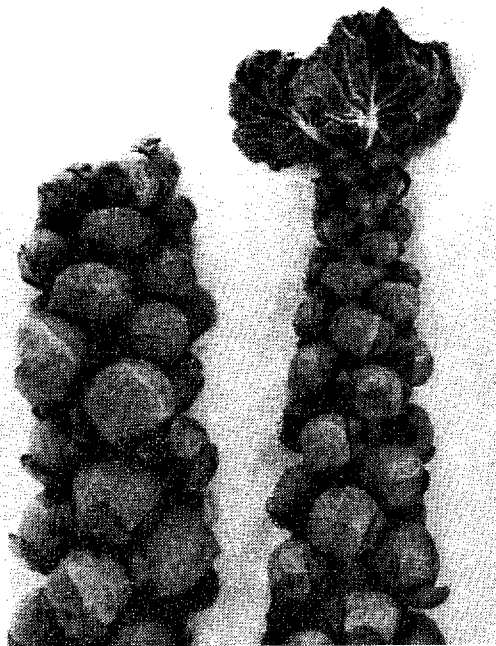

Fig. 1. Vellykket virkning af aftopning

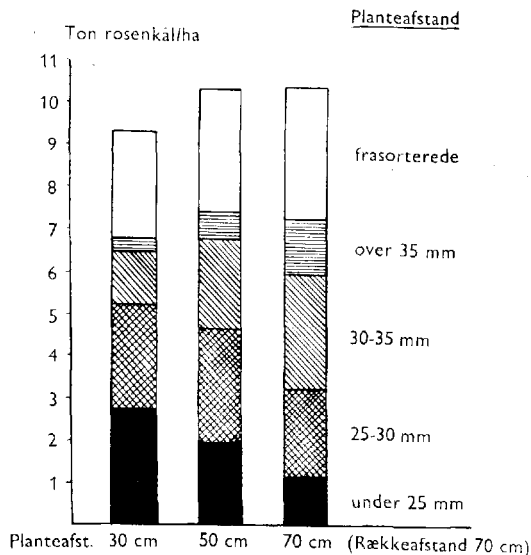

Fig. 2. Udbyttet af rosenkål under 30 mm var betydeligt større ved 30 cm planteafstand end ved 50 og 70 cm, medens udbyttet af ialt brugbare var størst ved 50 cm. Der var flere frasorterede ved 50 og 70 cm end ved 30 cm afstand.

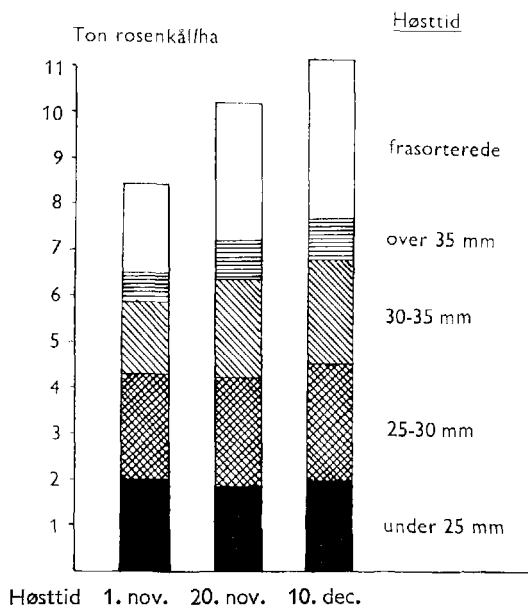

Fig. 3. Udbyttet steg, jo senere der høstedes, men årsagen var væsentligst en forøgelse af mængden over 30 mm.

søgsstationerne Blangstedgaard, Hornum, Højer, Jyndeved, Spangsbjerg og Virum, og resultaterne er baseret på 12 forsøg.

Som grundgødning blev tilført 20-50 kg P/ha, 50-200 kg K/ha og 40-100 kg N/ha samt magnesium og bor efter behov. Under kulturen blev

der midt i juni og midt i august tilført yderligere 40-80 kg N/ha.

Planterne blev sået på blivestedet midt i april og udtyndet til den ønskede afstand 1 måned senere. Frøet blev bejdset med lindan-tiuram. Under kulturen blev der gentagne gange sprøjtet og vandet

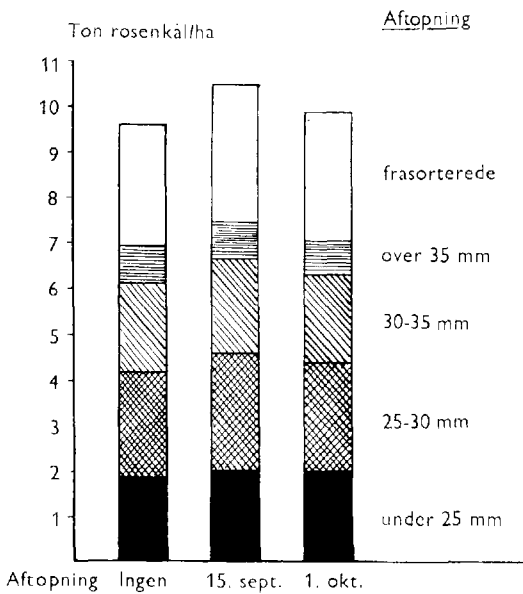

Fig. 4. Aftopning den 15. september gav det største udbytte af alle sorteringer.

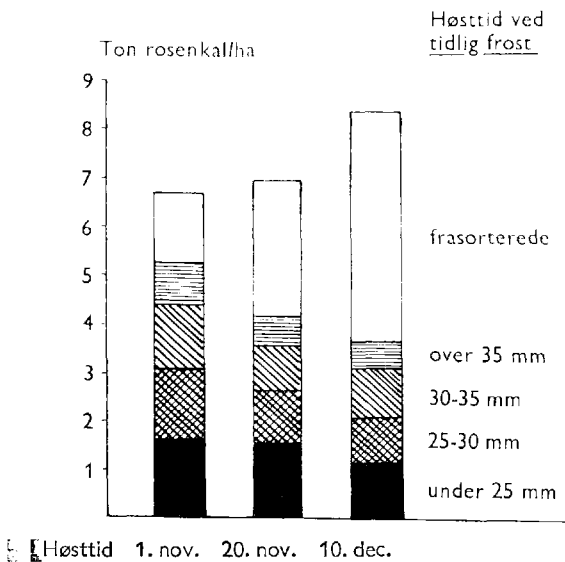

Fig. 5. I 1965 kom der tidlig hård frost, hvilket var en medvirkende årsag til, at udbyttet dette år blev mindre end normalt. Forsøgsbehandlingerne med hensyn til afstand og aftopning viste samme tendens som i 1964 og 1966. Derimod var virkningen af høsttider ændret, således at udbyttet gik ned, jo senere der høstedes. Der var dog kun signifikant forskel på frasorterede.

med lindan og paration mod kålluens larver, samt en enkelt gang med O.B. 21 mod kålskimmel.

Forsøgsresultaterne er vist i ovenstående figurer.

Høsttiden havde ikke nogen påviselig indflydelse på, om planterne kun nåede at udvikle »knapper« eller forblev uudviklede.

Der var færre planter med »knapper« ved aftopning 15. september end ved ingen aftopning.

Stykvægten af de fire sorteringer var 4-5 g for under 25 mm, 7-8 g for 25-30 mm, 10-12 g for 30-35 mm og 16-18 g for over 35 mm. Stykvæg-

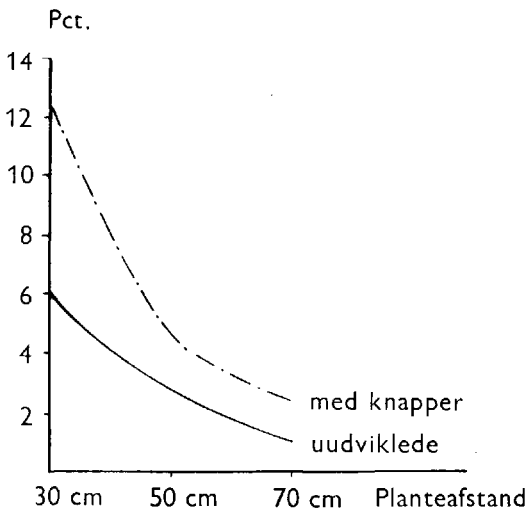

Fig. 6. Ved 30 cm afstand var der betydeligt flere pct. planter, der kun udviklede »knapper«, og planter, der var uudviklede, end ved 50 og 70 cm afstand.

ten af de enkelte sorteringer blev større med større afstand.

Dette forsøg har bekræftet tilsvarende udenlandske forsøg, hvor andre sorter er anvendt.

Konklusion

Industrien ønsker rosenkål i størrelse fra 18 mm og helst ikke over 33 mm, jo mindre rosenkålen er — indenfor de her nævnte størrelser — des finere produkt.

Til industribrug må det anbefales at plante på 30 cm i rækken ved rækkeafstand 70 cm og af-toppe ca. 15. september. Man kan med fordel vente med at høste til i begyndelsen af december. Klimaet kan dog ændre på høsttidspunktet, idet perioder med frost kan reducere udbyttet, og man bør derfor høste snarest, dersom der kommer frost.

Statens forsøgsstation, Spangsbjerg

Figur 7. Dansk prototype på stationær rosenkålsstripper, anvendt til forsøgene.